

Javorniški mesečnik

Istovetno glasilo Astronomskega Društva Javornik

Letnik I, Številka 4, April 2000

Pozdravljeni!

Glavna novica aprilskega Mesečnika je poročilo o gradnji kupole za 30-centimetrski društveni teleskop. Vsi upamo, da bo teleskop postavljen že pred poletjem, tako da bomo lahko prva opazovanja izvedli v topnih poletnih nočeh. K čimprejšnji postavitvi teleskopa lahko s prostovoljnimi delom prispevaš tudi ti. Delo koordinira Niko in če želiš sodelovati, ga pokliči na telefon (01) 568 3850. Še drobna pripomba o velepomembnem detajlu pri postavitvi kupole — barvi. Sam sem se navduševal nad tem, da bi kupolo od zunaj prebravali s fluorescentno zeleno barvo, tako, da bi se ponoči rahlo svetila, pa ostali niso bili preveč navdušeni. Res ne vem, zakaj...

Aram, aram.karalic@usa.net

Pomembno!!!

Dva člana sta pri plačilu letošnje članarine pozabila napisati svoje ime. Oba sta plačala članarino za letos po 8000 SIT na Poštni banki Slovenije v Mariboru. Prvi 24.3. in drugi 27.3.

Če si se v zgornjem opisu prepoznaš(a), mi to prosim sporoči, sicer se lahko zgodi, da izpadeš iz evidence članov. Sporočiš lahko tudi Stanetu Slavcu, predsedniku društva, na email stane@nettaxis.com ali telefon (01) 511 6040.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Kupola na JA ali kako poteka gradnja na Javorniku

Poleti 1999 smo izkopali temelje in jarek za povezavo s hišo; zalili osmerokotno betonsko ploščo z vrtanim premerom 2.3 m; zgradili venec iz siporeksa in zalili betonski venec na njegovem vrhu; vodotesno smo izolirali siporeks in venec prebarvali. Pri barvah smo ostali konzervativni, znotraj črno — primerno za kakšne obrede, zunaj belo, kar ni v skladu z mojimi pričakovanji, jaz sem se ogreval za rdečo barvo. Na Javornik smo prepeljali poliestersko kupolo premera 2.3 m, sedaj še leži zraven stavbe. Vsak, ki jo je doslej videl, jo je kar objel, tako je ljubka. Na observatorij so prinešena tudi že vrata, narejena so za male ljudi, ker so visoka samo 1.5 m.

Ko bo gotova kupola, bo imela naslednje mere: premer 2.3 m in višina 2.85 m.

Kaj nas čaka v naslednjih tednih?

Montaža okovja in motorja kupole, postavitev kupole, vdelava vrat, položitev električnih in data

kablev, postavitev stebra, izdelava krmiljenja motorja kupole, postavitev teleskopa in končno prva luč.

Niko, (01) 568 3850

P.S. Nabirajte delovne ure, le tako boste doživeli popolnost!

PRIDITE V DRUŠVENO SOBO!

Društvena soba ADJ se nahaja na Kolodvorski 6 v Ljubljani. Odprta je vsak torek, razen tretjega torka v mesecu, od 18^h do 19^h. Tam se srečamo, si izmenjamo izkušnje in se dogovorimo za skupna opazovanja.

Iščemo predloge za dokončno izgradnjo Observatorija

Lep pozdrav!

Na enem od sestankov IO-ADJ smo se odločili, da bomo sestavili skripta s predlogi za dokončno izgradnjo observatorija ADJ na Javorniku. Namen skript je poenoten in jasno zastavljen cilj ADJ glede vlaganja sredstev v observatorij. S takim programom bi veliko lažje nastopali pred raznimi institucijami pri zbiranju finančnih sredstev.

Kot mi je bilo povedano, so nekateri predlogi že napisani. Ker je moja naloga zbiranje in urejanje teh predlogov vas prosim, da mi jih pošljete. Vse skupaj bo predstavljeno na enem od naslednjih sestankov IO-ADJ.

Vsebina predloga je lahko iz različnih področij:

- ★ Nabava novih astronomskih instrumentov in opreme
- ★ Gradbeni poseg v infrastrukturo observatorija in okolice (cesta, hiša, notranjost hiše...)
- ★ Povezava observatorija s svetom (telefon, internet...)

Predlog naj vsebuje vsaj:

- ★ podrobni opis projekta
- ★ vašo finančno oceno projekta
- ★ razloge za izvedbo projekta

Predloge sprejemam na:

- ★ e-mail: ibabarovic@yahoo.com
- ★ snail-mail: Ivo Babarovič, Pot na Fužine 53, Ljubljana.

Lahko pa jih prinesete tudi v društveno sobo na Kolodvorski ulici. Če boste predloge posiljali v elektronski obliki je zaželen navaden tekstovni format.

Lep pozdrav,

V A B I L O

Vabimo Vas na mesečni sestanek, ki bo v torek, 18. aprila 2000 ob 18. uri v predavalnici F2 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Življenje zvezd

Primož Kajdič

Ljudje so se že od nekdaj zanimali za zvezde. Te skrivnostne, drobne lučke na nebu so burile njihovo domišljijo. Vsako ljudstvo je imelo svoje predstave o tem, kaj so zvezde in kako živijo. Tako tudi naše ljudsko izročilo pravi, da ima vsak človek svojo zvezdo. Ko se človek rodi, se hkrati rodi njegova zvezda. Ko človek raste, tudi zvezda postaja vedno svetlejša. Če se človek odpravi na potovanje, ga njegova zvezda spremlja povsod, in ko umre, zvezda pada na Zemljo... Z razvojem astronomije je življenje zvezd postalo manj romantično, zato pa nič manj zanimivo.

Lepo pozdravljeni,
Stane Slavec

Ivo, ibabarovic@yahoo.com

Poročilo o delu Astronomskega društva Javornik za 1999. leto

Stane Slavec

20. obletnica društva

Po 20. letih delovanja je AD- Javornik doseglo zrelo obdobje. V novembru smo na GR proslavili 20. obletnico našega društva. Proslavo smo imeli na prireditvi "Dnevi tehnične kulture v Sloveniji", katero je organizirala ZOTK. Proslave se je udeležila približno polovica članov, vsi tisti, ki redno obiskujejo naše mesečne sestanke. Prisoten je bil tudi prvi predsednik našega društva gospod Jurij šoba. On je imel tudi največje zasluge, da se je takratna astronomska sekcija Slovenskega prirodoslovnega društva osamosvojila in 9. januarja 1979, ustanovila današnje AD-Javornik. 1980 leta smo kupili zemljišče na gori Javornik nad Črnim vrhom in pričeli z gradnjo Astronomskega observatorija. To je bil takrat tudi 1. amaterski astronomski observatorij v Sloveniji. Letos smo pričeli naš AOJ širiti. Pričeli smo s pripravljalnimi deli za novo kupolo za 30 cm MEADE teleskop. Postavili smo temelje in obodni zid, v zemljo smo položili cevi za električno napeljavko, vzidali električno omarico, dali izdelati vhodna vrata in pripeljali plastično kupolo. Vse to smo naredili s prostovoljnim delom naših članov. Ob tej priložnosti izrekam pohvalo vsem članom, ki so se trudili na Javorniku. Uredili smo tudi okolico zgradb in prebarvali okna in popravili napušč.

Opazovanja

Sončev mrk

S turistično organizacijo Kompas smo organizirali opazovanje popolnega sončevega mrka na Madžarskem.

Poleg naših članov se je izleta udeležilo tudi večje število drugih ljubiteljev astronomije tako da nas je bilo vseh skupaj za dva avtobusa to je 94 udeležencev. Izlet je bil dvodnevni. Prvi dan smo obiskali Astronomsko društvo Kmica v Fokovcih in njegov tabor. Tu nam je Nikolaj Štritof razkazal nočno nebo, ki je bilo v daljavi razsvetljeno s čudovitimi bliski. Po enournem zanimivem predavanju smo pot nadaljevali proti madžarski meji, kjer so nas vseskozi spremljali bliski in dež. Ob 6. uri zjutraj se je razjasnilo in imeli smo prelep dan za opazovanje mrka na severo-zahodni obali Blatnega jezera. Sončev mrk v živo je bilo za vse nepozaben dogodek. Opazovali smo mrk z očali in na projekciji Bresserjevaga teleskopa, ki man ga je posodilo podjetje Tehno optika, ki ga zastopa g. Smolnikar iz Ljubljane. Od njega smo dobili tudi denarno pomoč v višini 30.000 SIT. Po kosilu smo se vrnili proti Ljubljani. Izlet je za člane društva stal 8.500 SIT.

Nekaj naših članov je sončev mrk opazovalo posamično na drugih lokacijah. Mrku smo namenili tudi eno mesečno predavanje. Zasluge za organizacijo in vodenje izleta so imeli: Borut Jurčič-Zlobec, Mihaela Triglav, Aram Karalič in Stane Slavec.

Pri promociji na RGL in RŠ sta sodelovala še Pust Marko in Nikolaj Štritof.

Spremenljivke

Nikolaj Štritof je s CCD ST-4 posnel krivuljo zvezde Uma.

V letu 1999 smo bili tako pridni, da je poročilo predolgo za eno številko Mesečnika, zato:

NADALJEVANJE PRIHODNJIČ...